

Vážení kolegovia, priatelia,

v prvej polovici tohto roka sa v Lancete objavila diskusia s nosnou témou krízy identity psychiatrie ako medicínskeho odboru. Ako by tých kríz už nebolo dosť, počínajúc finančnými, končiac morálnymi. Nakoniec tá finančná nemá k morálnej až tak ďaleko, prečo by sa k nim teda nepridružila aj kríza akéhokoľvek odboru? Celá diskusia sa rozvinula po vydaní tlačovej správy Americkej psychiatrickej asociácie v marci 2012, v ktorej sa uvádza, že počet študentov medicíny, ktorí sa rozhodli pre psychiatriu v posledných 6-tich rokoch stále klesá, napriek nedostatku odborníkov v tejto oblasti. V diskusii ku kríze sa uvádzali informácie o tom, že psychiatria nie je stále považovaná za dostatočne vedecký smer, že je príliš vzdialená od ostatných medicínskych oblastí, že sa mladí kolegovia zaujímajú viac o iné klinické neurovedné odbory, prípadne, že psychiatria už nie je z iných dôvodov natoľko lukratívna ako iné oblasti medicíny. K ďalším argumentom patrili úvahy o tom, že náš odbor je ostatnými kolegami bežne vnímaný v negatívnom svetle, že pre túto špecializáciu je charakteristický náročný vzťah pacienta a lekára, prípadne limitovaný úspech v liečbe. Stačia takéto často nepresné argumenty na vyhlásenie krízy odboru? Psychiater je v prvom rade lekár a človek a hoci dnes existujú „vodítka“ pri liečbe duševných porúch, mal by hlavne vedieť preukázať čaro svojho umenia, umenia medicíny. Prírodné je potrebné vnímať aj limity i „boľavé miesta“ psychiatrie. Napríklad v oblasti diagnostiky v porovnaní so somatickými odborníkmi bojujeme s nedostatočným záchytným porúch (napr. závislostí) a spomenúť treba aj značnú skupinu pacientov diagnostikovanú a liečenú (nie vždy adekvátne) inými odborníkmi. Ozývajú sa kritické hlasy v súvislosti s liečebnými postupmi. Nakoniec správna „mélange“ racionálnej farmakoterapie, evidence-based postupov, psychologického prístupu ako i ďalších faktorov sa hľadá ťažko, ale nemali by sme v tom poľavovať. Možno by sme sa okrem sústredenia na pacientov, jednotlivé duševné poruchy a ich liečbu mali viac zameriavať na celú populáciu, a to v zmysle ochrany duševného zdravia. Asi je pre náš odbor ten správny čas skončiť so sebaevaluáciou a zaradiť ho ku kľúčovým biomedicínskym špecializáciám stojacim v centre starostlivosti o duševné zdravie. Bude to chcieť veľa úsilia a nebude to stáť len na nových vedeckých poznatkoch, ale vyžiada si to kopec „zdravého rozumu“.

Pri uvažovaní nad hore uvedenými riadkami som si spomenul na kuloárne diskusie z ostatného Zjazdu. Navyše bol tejto téme venovaný aj jeden príspevok, ktorý diskusie do istej miery podnietil. I tam sa spomínala kríza psychiatrie, možno trochu viac pripodobnená na slovenské pomery. Máme naozaj aj u nás svoju vlastnú krízu odboru? Necítim sa kompetentný hľadať odpoveď na túto otázku. Možno niekto s väčšími skúsenosťami, kto si toho aj z reálnej slovenskej psychiatrie pamätá viac. Podľa mňa nie je bezprostredne dôležité hľadať na túto otázku odpoveď. Jej poznanie nám príliš nepomôže. Azda stačí pomenovať aktuálny stav pravým menom a potom hľadať cestu ako ďalej. Spoločne. Tu sú ambície jednotlivcov málo platné, ale skúsenosť starších kolegov podporujúca a usmerňujúca záujem a túžbu po zdolávaní cieľov mladšej generácie by mohla priniesť svoje ovocie. A ako konštatuje v správe o Zjazde predsedníčka výboru našej odbornej spoločnosti, ktorú si máte možnosť prečítať v tomto čísle, máme veľa múdrych, vzdelaných a zvedavých psychiatrov a rozrastá sa aj spolupráca medzi jednotlivými pracoviskami. Tak si teda vzájomne držme palce.

Jozef Dragašek

Psychiatria pre prax

Ročník 13, 2012, číslo 3, vychádza 4 x ročne

Predsedá redakčnej rady:

† prof. MUDr. Vladimír Novotný, CSc.

Podpredsedá redakčnej rady:

MUDr. Luboš Janů, Ph.D.

Odborný redaktor a editor autodidaktických testov:

MUDr. Jozef Dragašek, PhD.

Redakčná rada:

MUDr. Ivan André, PhD.,
prof. MUDr. Jaroslav Bouček, CSc.,
MUDr. Dagmar Breznoščíková,
MUDr. Danica Caisová-Škultétyová,
prof. MUDr. Ivana Drtílková, CSc.,
MUDr. Vlasta Hanušková,
doc. MUDr. Ladislav Hosák, Ph.D.,
MUDr. Vladislav Chvála,
doc. MUDr. Roman Jiráček, CSc.,
doc. MUDr. Tomáš Kašpárek, Ph.D.,
MUDr. Miloslav Kopeček, Ph.D.,
MUDr. Michal Maršálek, CSc.,
MUDr. Mária Martinová, PhD.,
MUDr. Branislav Motovský,
MUDr. Ludvík Nábělek, PhD.,
MUDr. Karel Nešpor, CSc.,
MUDr. Eva Pálová, PhD.,
doc. MUDr. Ján Pečeňák, CSc.,
prof. MUDr. Ján Pavlov Praško, CSc.,
doc. MUDr. Libuše Stárková, CSc.,
MUDr. Marek Zelman,
MUDr. Elena Žigová,
prof. MUDr. Alexandra Žourková, CSc.

Edičná rada:

Prof. Dr. M.C. Angermeyer, Dr. Grim Blekastad,
Dr. Maria Waloszek-Brzozová, Prof. Dr. Hartmann Hinterhuber,
Prof. Dr. Sigfried Kasper, Prof. Dr. Ulrich Trenckmann,
Prof. Dr. Hans Georg Zapotoczky

Vydavateľ:

SOLEN, s. r. o., Bratislava

SOLEN
MEDICAL EDUCATION

Adresa redakcie:

SOLEN, s. r. o., Lovinského 16, 811 04 Bratislava
tel.: 02/5465 1381, fax: 02/5465 1384, redakcia@solen.sk

Redaktorka časopisu:

Mgr. Andrea Dúbravčíková,
02/5413 1381, 0910 956 370, dubravcikova@solen.sk

Grafická úprava a sadzba:

Ján Kopčok, kopcok@solen.sk

Obchodné oddelenie:

Renáta Kajanovičová,
02/5465 0647, kajanovicova@solen.sk

Predplatné na rok 2012:

Cena predplatného za 4 čísla na rok 2012 je 12 €. Časopis si môžete objednať na www.solen.sk, e-mailom: predplatne@solen.sk, faxom: 02/5465 1384

Vydavateľ v ČR:

SOLEN, s. r. o., Lazecká 297/51, 779 00 Olomouc

Redaktorka v ČR:

Mgr. Kateřina Dostálová, dostalova@solen.cz

Všetky publikované články prechádzajú recenziou.

Registrácia MK SR pod číslom EV 3576/09

ISSN 1335-9584

Časopis je indexovaný v Bibliographia Medica Slovaca (BMS).

Citácie sú spracované v CIBaMed.

Citačný index: Psychiatr. prax

Spoločnosť Solen, s.r.o., má výhradné právo na publikáciu článkov z časopisu Psychiatria pro praxi a z ďalších časopisov spoločnosti Solen, s.r.o. v ČR. Akákoľvek časť obsahu Psychiatria pro prax nesmie byť kopírovaná alebo rozmnožovaná s cieľom ďalšieho rozširovania akýmkoľvek spôsobom a v akejkoľvek forme (mechanickej, fotografickej, xerografickej či elektronickej) bez písomného súhlasu spoločnosti Solen, s.r.o., ako vlastníka autorských práv na území Slovenskej republiky. O zhotovovanie a zasielanie kópií stránok či jednotlivých článkov publikovaných v časopisoch spoločnosti Solen možno žiadať výlučne redakciu alebo spoločnosť Solen.

Vydavateľ nenesie zodpovednosť za údaje a názory autorov jednotlivých článkov či inzerátov.